

Carme Albaigés

LA NOSTRA PORTADA

Carme Albaigés, una artista singular

RAMON BALIUS I JULI

Vam conèixer l'obra de Carme Albaigés, al final de l'any 1991, al carrer de *Petritxol* de Barcelona. Paga la pena d'explicar, per als qui no el coneixen, que el de *Petritxol* és un carrer emblemàtic; curt i estret, situat a llevant de la *Rambla*, pel qual els barcelonins sentim una gran adhesió sentimental, a causa dels seus establiments característics. S'hi troben algunes *granges* (xocolateries i pastisseries), diverses *sales d'art i exposicions*, entre les quals destaca la Sala Parés, la més antiga de la ciutat (1840), i la petita *Llibreria Quera*, de molta tradició, especialitzada en temàtiques de muntanya, que enguany ha celebrat el 90 aniversari.

Durant un passeig pel carrer de *Petritxol*, en passar per davant de la *Sala d'Art Ciutat Vella*, actualment desapareguda, va atraure la nostra atenció, a través dels vidres de l'aparador, la presència de les obres d'una curiosa exposició d'escultures. S'anunciava sota el nom i el cognom de *Carme Albaigés*.

Com a primera impressió, en entrar, ens va semblar, en paraules de *Conxita Oliver*, que eren escultures que representaven plàsticament "l'absurditat i el disbarat del dramà-

tic joc constant de l'home amb el seu entorn".

Passada aquesta primera sensació, l'anàlisi tranquil·la i individualitzada de les obres i llurs títols, ens va permetre de comprendre moltes de les situacions proposades i fins i tot valorar, en moltes d'elles, una mena de sentit esportiu inversemblant i fantàstic. Entre aquestes, ens va causar un fort impacte l'escultura **Ciclista**, que ocupa la **Nostra Portada**. Representa un poderós ciclista que recorda un "home cargol", que damunt d'una bicicleta, sintetitzada al màxim, sembla pujar per la peraltada pista d'un estilitzat velòdrom. Possiblement l'artista ha volgut mostrar el paper fonamental de l'home sobre la màquina. En aquelles dates, el Museu Olímpic de Lausana estava en fase de creació i la nostra troballa va poder corroborar-la personalment el President Samaranch. Durant bastants anys, el **Ciclista** va ser exposat al vestíbul de la seu del COI a Lausana, junt amb *L'Atleta de Rodin* i les *Pintures d'esports olímpics* de *Hans Erni*.

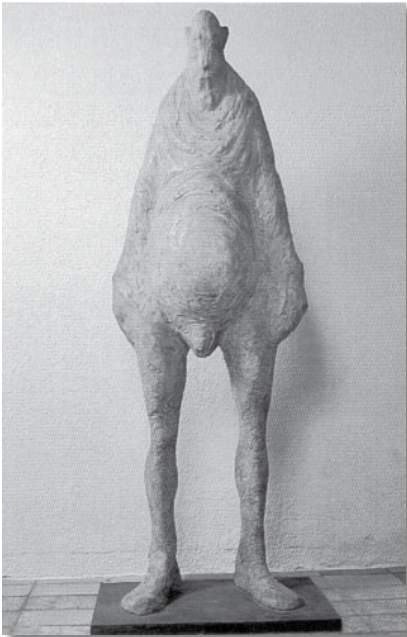
Carme Albaigés s'havia donat a conèixer artísticament en 1973, en una exposició col·lectiva de dibuixos celebrada al Born de Barcelona. Des

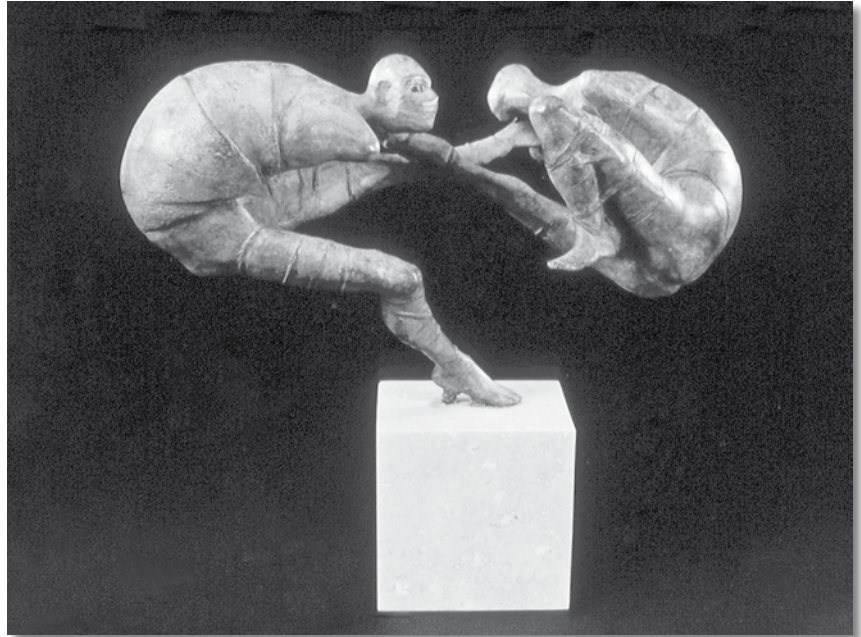
Ciclista, bronze, ciment, ferro (1991)
86 x 43 x 20 cm.

Salt, bronze, ferro, pedra (1992)
42 x 30 x 22 cm.

I ara on vaig?, polièster (1998)
187 x 70 x 45 cm.

Lluita lliure, marbre (1992) 44 x 50 x 19 cm.

Derrotat, bronze, ferro (1992)
42 x 30 x 22 cm.

d'aleshores va intervenir en diferents exposicions, fins que l'any 1984 va obtenir la Llicenciatura en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. A partir d'aquesta fita, la seva activitat es va multiplicar i a poc a poc l'escultura va substituir el dibuix. Va participar en diferents mostres col·lectives a Andorra la Vella, Cadaqués, Luxemburg, Mataró, València, Sitges i Vic, i el 1987 va obtenir el premi d'escultura Josep Llimona. L'esmentada exposició de la *Sala d'Art Ciutat Vella* va ser la primera individual presentada a Barcelona. Posteriorment, ha continuat exposant sistemàticament cada any en sales d'art de Catalunya, Andorra, Espanya, França, Bèlgica, Holanda i Luxemburg.

La trajectòria artística de Carme Albaigés ha passat per diverses etapes, totes amb un denominador comú: la deformació i la transmutació de la configuració humana. A la col·lecció que vam conèixer el 1991, es deforma la representació del cos, allargant i estirant els membres, especialment les mans i els

dits, que adquireixen vida pròpia, i distorsionant l'anatomia del tronc i del cap, que a voltes semblen adquirir un caràcter grotesc i, a vegades, fins i tot violent.

No és rar que es presentin situacions en les quals es combinen alhora, paradoxalment, la estàtica i el moviment, tot transmetent una sensació d'extrema velocitat i de difícil equilibri. Aquestes són les característiques que ens van orientar cap a una interpretació esportiva en moltes de les obres. La major part de les peces estan realitzades en bronze, ferro i marbre.

Progressivament en el temps, sense perdre el caràcter bàsic de la seva obra, les figures de Carme Albaigés s'han anat "humanitzant". Últimament, els seus personatges s'han fet potents i molts presenten adipositats que deformen determinades zones del cos, com ara la regió abdominal, perineal i pubiana; tenen un aspecte absent i, quan estan drets o caminant, semblen automats que s'aparten de l'entorn amb una gambada segura i

unes extremitats superiors allargades i atòniques, enganxades al cos. Són molt interessants les obres en què s'ha realitzat la "seriació" d'un mateix personatge en un nombre variable de "clons"; tenen un gran sentit plàstic i es presten a múltiples interpretacions. Una gran part de l'obra actual està plasmada en polièster, generalment sobre substrat metàl·lic.

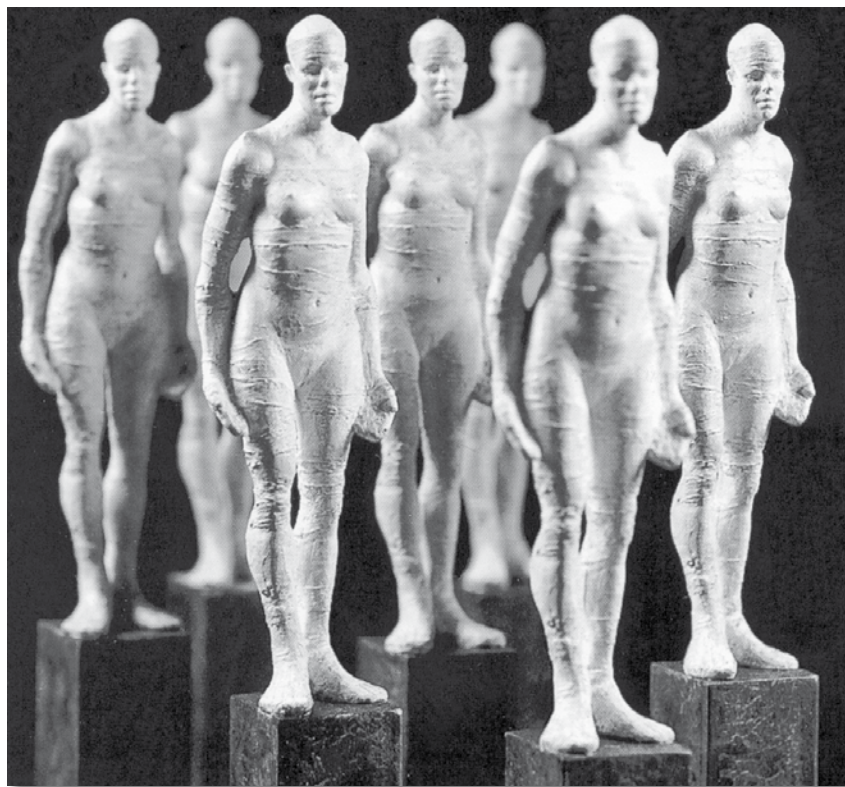
Segons que ens ha explicat la mateixa Carme, actualment l'escultura i el dibuix ocupen per un igual la seva activitat artística. Els dibuixos i les pintures, que fa uns anys tenien unes característiques també amb deformació i transmutació de la figura humana, que a vegades restava amagada pels "grumolls" de la pintura, també s'han "humanitzat". Els títols, en molts d'ells, es refereixen a aspectes de la vida diària, encara que la majoria de les situacions presenten imatges misterioses de difícil interpretació. Les obres s'han realitzat amb material acrílic.

Hem assenyalat que la primera aproximació a l'obra escultòrica de Carme Albaigés ens va sorprendre agradablement, per la possibilitat d'atorgar caràcter esportiu a moltes de les peces exposades. L'artista havia participat en certàmens relacionats amb l'art i l'esport, com les Biennals del Futbol Club Barcelona de 1985 i de 1987, per a les quals havia estat seleccionada i en diverses mostres organitzades amb motiu de l'Olimpíada Cultural de 1992.

Aquesta obra de temàtica esportiva va motivar que, el 1995, publicuéssim l'article "L'Esport Fantàstic de Carme Albaigés" (*Apunts de Medicina de l'Esport, volum XXXII, 1995, pàg. 59*). En aquell text es fa un breu estudi d'aquestes obres i se'n reproduïxen algunes, com ara *L'Esforç*, perfecta representació d'una peculiar arribada atlètica; *Lluita lliure*, on dues grotesques figures lluiten en

Són tres en el sofà, polièster (2002), 45 x 50 x 29 cm

Mirant endavant, polièster (2003) 44 x 50 10 cm.

Salt de tanca, tècnica mixta (1992)
43,5 x 30,5 cm.

Home al telèfon blau, acrílica (2005)
100 x 100 cm.

Boxadors, tècnica mixta (1992)
80 x 55 cm.

Homes que vénen, acrílica (2005)
100 x 100 cm.

difícil equilibri; *El Salt*, en el qual unes cames allargades, en posició de passar tanques, adquireixen velocitat i altura gràcies a la presència d'uns elàstics espirals metàl·lics; a *Dalt la molla*, una molla poderosa proporciona equilibri estable a una estranya figura de mans potents i tors atlètic. En unes altres obres, anomenades *La Contradicció* i *La Via*, unes figures, més o menys deformades, llisquen damunt d'uns estranys vehicles amb rodes, tot transmetent una sensació de velocitat. Desconeixem si l'autora pensava en la derrota esportiva, possiblement no, quan va modelar l'obra *Derrotat*. Malgrat tot, pensem que aquesta imatge és totalment vàlida per reflectir aquesta situació d'adversitat esportiva, perquè expressa, alhora, el desànim i la tristesa per la derrota i l'enfonsament físic del derrotat.

Retrobar Carme Albaigés quinze anys després del nostre afortunat descobriment, ha estat una experiència fantàstica. Conèixer, per boca d'una artista, la seva raonada evolució i poder contemplar i analitzar amb ella la seva obra del present és una cosa impagable.